

S T U D I A CHOREOLOGICA

ORGAN POLSKIEGO FORUM CHOREOLOGICZNEGO

Vol. XV

Poznań 2014

Rocznik założony przez prof. dr. hab. Roderyka Langego
w 1999 roku

Komitet redakcyjny

Karolina Bilka, Agnieszka Dąbkowska, Urszula Loba-Wilgocka (przewodnicząca)

Redaktor językowy tomu

Karolina Bilka

Tłumaczenia na język angielski

Agnieszka Dąbkowska, Kamil Huszcza

Recenzenci

dr hab. Aleksandra Dziurosz, dr Zofia Pelc

© Polskie Forum Choreologiczne, Poznań 2014

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

ISSN 1508-1354

Polskie Forum Choreologiczne

ul. Filipińska 1, 61-123 Poznań, www.pfch.choreologia.org

Skład i łamanie

RHYTMOS, 61-606 Poznań, Grochmalickiego 35/1, www.rhythmos.pl

Druk i oprawa

PPHU TOTEM SC, ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław, www.totem.com.pl

Spis treści

- 7 *Od Redakcji*
- 9 *Warsztat badań nad tańcem powstały w Muzeum Etnograficznym w Toruniu* Roderyk Lange
- 23 *Choreutyka – koncepcja ruchu Rudolfa Labana* Agnieszka Dąbkowska
- 35 *Rozwój i etapy twórczości Marthy Graham* Aneta Wira
- 59 *Biografia Taczanny Wysockiej. Rozterki badacza* Tatiana Asmolikova
- 71 *Korowaj – balet Zofii Stryjeńskiej jako przykład syntezy sztuk plastycznych i tańca na tle ich wzajemnych inspiracji w sztuce europejskiej pierwszej połowy XX wieku* Katarzyna Sanocka
- 103 *Projekty scenografii i kostiumów Teresy Roszkowskiej do baletu Baśń krakowska Michała Kondrackiego dla Polskiego Baletu Reprezentacyjnego* Katarzyna Sanocka
- 119 *Arangettru kadej, czyli pieśń o debiutanckim wystąpieniu pięknej tancerki Madawi. Przekład i interpretacja fragmentów średniowiecznego poematu południowoindyjskiego Silappadharam (IV/V wiek)* Natalia Żakowska
- 141 *Wątki wampiryczne w balecie Giselle Adolphe’a Adama* Agnieszka Narewska
- 157 *Dziewiętnastowieczna obyczajowość salonowa w ówczesnych wybranych podręcznikach tańca* Aleksandra Kleinrok
- 169 *Między izbą, salonem i estradą – oberek w polskiej kulturze tanecznej* Tomasz Nowak
- 189 *Taniec w obrzędzie weselnym w regionie gąbińsko-sannickim* Katarzyna Gać
- 203 *Czym jest współczesny lindy hop – wierność oryginałowi, ewolucja czy inspiracja?* Maria Ślęczka
- 217 *Co łączy imprezę swingową i oberkową potańcówkę? – czyli czym jest social dance* Rafał Ślęczka
- 229 *Silent disco – nowa forma społecznej i rekreacyjnej funkcji tańca* Hanna Raszevska
- 239 *Performer – czyli kto?* Bartosz Miłosz Martyna
- 251 *Zmiany doświadczane przez uczestników zajęć z tańca współczesnego – perspektywa psychologiczna* Jadwiga Krowiak
- 281 *Polska literatura taneczna dla dzieci po roku 2008* Karolina Biliska
- 295 *Noty o autorach*

Od Redakcji

Niniejszy tom zawiera referaty wygłoszone na Konferencji Polskiego Forum Choreologicznego, która odbyła się w Muzeum Etnograficznym im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu w dniach 14–15 września 2013 roku.

Tom otwiera tekst wspomnieniowy pierwszego prezesa i inicjatora powołania PFCH, profesora Roderyka Langego, którego początki pracy naukowej i tworzenie warsztatu badań nad tańcem związane są z Muzeum Etnograficznym w Toruniu. Artykuł ten wprowadza czytelników w tematykę kolejnych tekstów innych autorów dotyczących zagadnień związanych z ważnymi dokonaniem artystycznymi, ale przede wszystkim naukowymi. W pierwszym z nich Agnieszka Dąbkowska omawia jedną z koncepcji Rudolfa Labana – choreutykę. Następnie Aneta Wira prezentuje rozwój techniki i twórczości Marthy Graham, a Tatiana Asmolkova, opisując życie i twórczość Tacjanny Wysockiej, pokazuje trudności związane z tworzeniem monografii twórców teatralnych. Natomiast Katarzyna Sanocka, autorka dwóch artykułów łączących wątki taneczne z plastycznymi, ukazuje dokonania Zofii Stryjeńskiej i Teresy Roszkowskiej.

W siódmym artykule Natalia Żakowska dokonuje interpretacji i prezentuje polski przekład pieśni *Arangettru kadej*, będącej fragmentem średniowiecznego poematu południowoindyjskiego *Silappadiharam*. Agnieszka Narewska zaś opisuje wątki wampiryczne w balecie *Giselle*, a Aleksandra Kleinrok na podstawie analizy XX-wiecznych podręczników tańca wskazuje wybrane aspekty ówczesnej obyczajowości salonowej.

Następnie, w artykule Tomasza Nowaka omówiony zostaje jeden z polskich tańców narodowych – oberek. Autor tym samym kontynuuje cykl, w którym prezentuje

kolejne tańce narodowe. Dalej zaś Katarzyna Gać analizuje taniec w obrzędzie weselnym w regionie gąbińsko-sannickim.

W kolejnych artykułach Maria Ślęczka przedstawia historię i współczesną postać lindy hopu, natomiast Rafał Ślęczka podejmuje rozważania na temat kategorii *social dance*, a Hanna Raszewska omawia nowe zjawisko taneczne – *silent disco*.

Z kolei Bartosz Miłosz Martyna w swoim tekście podejmuje próbę zdefiniowania, kim jest performer. Przedostatni artykuł, autorstwa Jadwigi Krowiak, prezentuje wyniki badań wskazujące zmiany, których doświadczają uczestnicy zajęć z tańca współczesnego. Tom zamyka tekst Karoliny Bilskiej będący próbą omówienia stanu najnowszej polskiej literatury tanecznej dla dzieci.

Niniejszym pragniemy podziękować instytucjom, które gościły uczestników i pomogły zorganizować kolejną konferencję Polskiego Forum Choreologicznego – Muzeum Etnograficznemu im. M. Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu oraz Katedrze Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Składamy podziękowania Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego za wsparcie finansowe publikacji niniejszego tomu. Serdecznie dziękujemy również wszystkim osobom, które brały udział w powstawaniu tomu XV „*Studia Choreologica*” – recenzentom, tłumaczom i redaktorom.

Karolina Bilaska